

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 30 stycznia 2024 r.
znak sprawy: DNI.mr.058.37.2023

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 191 z dnia 19 grudnia 2023 r., wniesionej przez Panią Anitę Kucharską-Dziedzic, posłankę na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na ww. interpelację poselską uprzejmie informuję, co następuje.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (określany dalej jako „KOWR”) realizuje procedurę nieodpłatnego przekazywania gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa osobom prawnym Kościoła Katolickiego nie tylko w oparciu o art. 70a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1966), ale także w ramach postępowania regulacyjnego, o którym mowa w art. 61 – 63 ww. ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Zgodnie z art. 61 ust. 1 tej ustawy - postępowanie regulacyjne wszczynane jest na wniosek kościelnych osób prawnych i ma ono za przedmiot przywrócenie tym osobom własności upaństwowionych nieruchomości lub ich części, wymienionych w tym przepisie. Z kolei w myśl art. 63 ust. 2 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej - regulacja dotycząca nieruchomości rolnych może następować poprzez wydzielenie odpowiednich nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Art. 24 ust. 1a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329 z późn. zm.) stanowi natomiast, że w sprawach wynikających z postępowania regulacyjnego określonego w ustawach o stosunku Państwa do

kościółów i innych związków wyznaniowych w Rzeczypospolitej Polskiej (a zatem również i we wskazanej wyżej ustawie z dnia 17 maja 1989 r.) Skarb Państwa jest reprezentowany przez KOWR.

Biorąc pod uwagę treść powyższych przepisów należy zauważyć, że od początku funkcjonowania Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (tj. od dnia 1 stycznia 1992 r.) do dnia 30 listopada 2023 r. nieodpłatnie przekazano kościelnym osobom prawnym z tego Zasobu łącznie 90,4 tys. ha gruntów, z czego 82,7 tys. ha (co odpowiada 91,5 %) dotyczyło nieodpłatnych przekazania nieruchomości osobom prawnym Kościoła Katolickiego.

Odnosząc się do pytań zawartych w ww. interpelacji uprzejmie informuję, co następuje.

1) W 2021 r. łączna powierzchnia nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa nieodpłatnie przekazanych na rzecz osób prawnych Kościoła Katolickiego w trybie art. 70a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w ramach postępowania regulacyjnego, o którym mowa w art. 61 – 63 tej ustawy, wyniosła 84,5841 ha. Do tego należy dodać jedną nieruchomość o powierzchni 0,1800 ha przekazaną nieodpłatnie na rzecz Towarzystwa Pomocy dla Bezdomnych im. św. Brata Alberta w Krakowie, który to podmiot jest stowarzyszeniem.

W 2022 r. łączna powierzchnia nieruchomości Zasobu nieodpłatnie przekazanych na rzecz osób prawnych Kościoła Katolickiego wyniosła 69,0425 ha.

W 2023 r. (do dnia 30 listopada 2023 r.) łączna powierzchnia tych nieruchomości wyniosła 7,7996 ha.

2) Struktura przekazanych nieodpłatnie gruntów z oznaczeniem numerów działek ewidencyjnych, według podziału na poszczególne lata i województwa, przedstawia się następująco:

2021r.

- województwo dolnośląskie: działka nr 657/3 (pow. 1,6000 ha), 691 (pow. 0,2800 ha), 122 (pow. 0,2473 ha), 315 (pow. 0,4900 ha), 323 (pow. 0,7400 ha), 298/2 (pow. 2,1300 ha), 313/1 (pow. 0,2700 ha), 313/2 (pow. 0,8700 ha), 453 (pow. 0,7200 ha), 446/6 (pow. 0,4000 ha);

- województwo lubuskie: działka nr 404/4 (pow. 3,6520 ha), 1163/1 (pow. 1,6900 ha), 1176/1 (pow. 0,5500 ha), 1176/2 (pow. 0,4200 ha), 1181/1 (pow. 2,8200 ha), 1188 (pow. 0,4100 ha), 1 (pow. 4,0000 ha), 32/4 (pow. 1,1900 ha), 375/3 (pow. 5,9914 ha), 1726/1 (pow. 2,4562 ha), 1742/1 (pow. 1,2572 ha), 326/2 (pow. 12,8700 ha);
- województwo śląskie: działka nr 731/179 (pow. 0,1800 ha), 343 (pow. 0,1037 ha);
- województwo warmińsko-mazurskie: działka nr 7/5 (pow. 0,3903 ha), 299/3 (pow. 4,1652 ha), 105/3 (pow. 1,0455 ha), 105/5 (pow. 0,4215 ha), 105/10 (pow. 1,1939 ha), 105/12 (pow. 1,5699 ha);
- województwo wielkopolskie: działka nr 15 (pow. 30,6400 ha).

2022 r.

- województwo dolnośląskie: działka nr 322/2 (pow. 0,0500 ha), 627/4 (pow. 1,8100 ha), 103 (pow. 0,3400 ha), 79/3 (pow. 0,8000 ha), 638/1 (pow. 0,2700 ha), 103 (pow. 1,3500 ha), 351/1 (pow. 0,1900 ha), 351/4 (pow. 0,0600 ha), 380/20 (pow. 1,0000 ha), 380/21 (pow. 2,8100 ha), 380/6 (pow. 1,1500 ha), 468 (pow. 3,7300 ha);
- województwo pomorskie: działka nr 32/2 (pow. 15,0000 ha);
- województwo warmińsko-mazurskie: działka nr 5/22 (pow. 4,6745 ha), 5/28 (pow. 5,5544 ha), 5/29 (pow. 11,7222 ha), 5/30 (pow. 3,1105 ha), 123/7 (pow. 6,4347 ha), 123/8 (pow. 0,0612 ha), 123/9 (pow. 5,7670 ha), 123/10 (pow. 0,0701 ha), 123/11 (pow. 2,6427 ha), 119/5 (pow. 0,4452 ha).

2023 r.

- województwo lubuskie: działka nr 121/2 (pow. 0,8700 ha), 122/2 (pow. 0,9200 ha);
- województwo warmińsko-mazurskie: działka nr 45/8 (pow. 4,0096 ha), 79 (pow. 2,0000 ha).

3) W okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 30 listopada 2023 r. na rzecz parafii przekazano nieodpłatnie nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 78,1 ha. W rozbiciu na poszczególne lata wygląda to następująco:

2021 r. – 45,5 ha

2022 r. – 28,6 ha

2023 r. – 4,0 ha

4) i 5) W okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 30 listopada 2023 r. na rzecz diecezji, seminariów duchownych diecezjalnych oraz seminariów duchownych zakonnych nie przekazano nieodpłatnie nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

6) W okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 30 listopada 2023 r. na rzecz domów zgromadzeń zakonnych przekazano nieodpłatnie nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 83,3 ha. W rozbiciu na poszczególne lata wygląda to następująco:

2021 r. – 39 ha

2022 r. – 40,5 ha

2023 r. – 3,8 ha

Ponadto w 2021 r. w województwie śląskim przekazano nieodpłatnie (o czym była już mowa wcześniej) działkę nr 731/179 o powierzchni 0,1800 ha na rzecz stowarzyszenia - Towarzystwa Pomocy dla Bezdomnych im. św. Brata Alberta w Krakowie.

7) W odniesieniu do kwestii wyceny wartości przekazanych gruntów należy wskazać, że art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej nie przewiduje wymogu sporządzania operatów szacunkowych określających wartość danej nieruchomości. Artykuł ten wskazuje jedynie limity powierzchniowe odnośnie nieruchomości rolnych przekazywanych nieodpłatnie poszczególnym podmiotom (tj. parafiom, diecezjom, seminariom duchownym, domom zgromadzeń duchownych). Zarówno KOWR, jak i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie gromadzą zatem informacji dotyczących wycen nieruchomości nieodpłatnie przekazanych na rzecz osób prawnych Kościoła Katolickiego.

8) Zgodnie z art. 70a ust. 3 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej nieodpłatne przekazanie na własność nieruchomości znajdujących się w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa następuje w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, wydanej za zgodą Dyrektora Generalnego KOWR (zgoda ta z kolei wyrażana jest w formie postanowienia – art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego – Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.). Natomiast organem właściwym do rozpatrzenia odwołania wniesionego na decyzję wojewody wydaną w przedmiocie nieodpłatnego przekazania nieruchomości jest minister odpowiedzialny za stosunki Państwa z Kościołem Katolickim, tj. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (art. 30 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej – Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn. zm. oraz § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji – Dz. U. poz. 2708). Biorąc zatem pod uwagę okoliczność, iż organami prowadzącymi zasadnicze postępowania w przedmiocie nieodpłatnego przekazania nieruchomości na rzecz osób prawnych Kościoła Katolickiego są wojewodowie (a w postępowaniu odwoławczym Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji), zarówno KOWR, jak i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie dysponują informacjami dotyczącymi łącznej liczby takich postępowań, prowadzonych w skali kraju.

Ministerstwo dysponuje natomiast wiedzą o trzech postępowaniach, które toczą się aktualnie przed Wojewodą Dolnośląskim w trybie art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Wynika to z faktu, iż do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wpłynęły zażalenia na trzy postanowienia Dyrektora Generalnego KOWR wydane w przedmiocie odmowy wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie przez Wojewodę Dolnośląskiego nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na rzecz osób prawnych Kościoła Katolickiego. Są to następujące postępowania:

- postępowanie o znaku: NRS-NK.7510.32.2016.FW dotyczy nieodpłatnego przekazania przez Wojewodę Dolnośląskiego nieruchomości o łącznej powierzchni 1145,9024 ha, zlokalizowanych w gminach Góra i Niechlów, powiat górowski, województwo dolnośląskie;

- postępowanie o znaku: NRŚ-NK.7510.34.2016.FW dotyczy nieodpłatnego przekazania przez Wojewodę Dolnośląskiego nieruchomości o łącznej powierzchni 1382,7179 ha, zlokalizowanych w gminie Niechlów, powiat górowski, województwo dolnośląskie;
- postępowanie o znaku: NRŚ-NK.7510.22.2016.FW dotyczy nieodpłatnego przekazania przez Wojewodę Dolnośląskiego nieruchomości o łącznej powierzchni 497,8862 ha, zlokalizowanych w gminie Łagiewniki, powiat dzierzoniowski, województwo dolnośląskie.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów